

ŠVÉDSKÝ THRILLER

Arne Dahl

evropské blues

MLADÁ FRONTA

MLADÁ FRONTA

Arne Dahl

evropské blues

Arne Dahl

evropské blues

MLADÁ FRONTA

Přeložila Linda Kaprová

ISBN 978-80-204-2762-5

Copyright © Arne Dahl, 2004

Published by agreement with Salomonsson Agency.

Translation © Linda Kaprová, 2013

Byl večer na začátku května a panovalo naprosté bezvětří.

Ani ten nejmenší vánek nezčeřil záliv Saltsjön. Prapory na hrádku Kastellet na Kastellholmenu visely dočista zplihle. Zubatá řada fasád na nábreží Skeppsbron se v dálce rýsovala jako kulisa. Vlajčky u přístaviště Stadsgården nerozevlál ani jediný závan větru. Ani jediný vrcholek stromů v ulici Fjällgatan se nezakýval a ani zeleň na vrcholku Mosebacke se byt jen náznakem nezachvěla. A to jediné, čím se temné vody průlivu Beckholmsundet lišily od zrcadla, byl uplývající duhový odlesk olejové skvrny.

Zrcadlový obraz mladého muže na okamžik orámoval téměř dokonale soustředný duhový kruh, *jako v hledáčku dalekohledu*, pak se však kruh rozpustil a zvolna se vzdaloval k mostu Beckholmsbron ve zcela nových, neustále se měnících tvarech. Mladý muž ze sebe setřásl nepříjemný pocit, který ho na chvíli přepadl, a šňupl si první lajnu.

Pak se opřel, rozpráhl paže podél opěradla parkové lavičky a zdvihl tvář k naprosto jasně modrému nebi, které viditelnou rychlostí pohasínalo. Zkoumal své pocity: žádný zvláštní účinek. Jen tentýž sebejistý klid, který byl jen na okamžik narušen. S výzývavým úsměvem si prohlížel kartu, která okázale ležela vedle něho na lavičce. Piková dáma. S připravenou druhou lajnou.

Rozvinul bankovku a olízl zbytky bílého prášku. Pak si ji podržel před očima a díval se na ni. Tisíc korun. Švédská tisícíkoruna. Stařec s plnovousem. Na toho dědka se v příštích měsících ještě nakouká, až ho to bude mrzet. To věděl s jistotou. Pak dědulu zase sroloval a opatrně zdvihl pikovou dámu. Cítil dvojnásobnou odvahu, dvojnásobnou sílu. Posadit se sotva po pár týdnech v novém městě a v nové zemi na lavičku ve veřejném parku a šňupat kokain bylo už samo o sobě dost odvážné, ale dvojnásob odvážné to bylo proto, že celé to opojení mohlo ulétnout v náhlém poryvu větru.

Ale ono vlastně panovalo bezvětří.

Aby se účinek dostavil, potřeboval dnes už lajny dvě. Když se srolovaná trubička z děduly blížila k rozkošim černé dámy a on si šnupl ráje, ani mu nepřišlo na mysl, že zanedlouho bude potřebovat tři. A zanedlouho čtyři. A zanedlouho pět.

Dostavilo se to. Ale ne s takovou prudkostí jako kdysi, jako ta rána baseballovou pálkou rovnou do obličeje, nýbrž plíživě, jako okamžitá, nenasytná touha po dalším.

Opojení narůstalo pomalu, ale jistě a zvolna horizontálně zdeformovalo zorné pole, lehce zešíkma. Ale žádný vítr nepřineslo. Temnějící město leželo dál v naprostém bezvětrí, skoro jako pohlednice. Podél fasád budov se už postupně začínala rozsvěcet světla, v dále bezhlučně klouzaly kužely světel automobilů a ona trochu hnilobná vůně překvapeného jara náhle zesílila ve stoku, v pach výkalů dvojice gigantických žiraf, které se před ním z ničeho nic tyčily za zkresleného zvuku rozléhajícího se řezavého dětského křiku. A on zrovna tolik nesnáší zvířata. Zvířata ho děsí. Nenávidí je už od dětství. A na to tyhle dvě obří, monstrozní, páchnoucí, vrískající žirafy. Zachvátila ho předzvěst paniky. Pak poznal, že žirafy jsou jen dva velké přístavní jeřáby, a uslyšel, že dětský křik přichází z nedalekého zábavního parku, který právě zahájil jarní sezonu. Pach žirafích výkalů ustoupil a stal se z něj opět kus překvapeného jara.

Čas plynul. Mnoho času. Neznámého času. Byl jinde. V jiném čase. V čase opojení. V neznámém pračase.

Začalo se jím rozléhat hřmění. Vstal a pohlédl na město, jako by si měřil nepřitele. Stockholme! pomyslel si a pozdvihl ruku. Ty brutálně nádherná miniatury velkoměsta. Sevřel ruku v pěst. Tak snadno porazitelná, řekl si v duchu a zahrozil městu svou pěstí, jako by snad byl první v historii.

Obrátil se v neustále se prohlubujícím soumraku. Zorné pole bylo ještě stále trochu šikmé, zvuky a vůně ještě pořád lehce deformované. Nikde nikdo. Za celou dobu nezahlédl ani jediného člověka. A přesto cítil jakési zvláštní přítomno. Slabě, jako přelud. Věci, které jako by klouzaly těsně za hranicí periferního

vidění. Setřásl to ze sebe. Takové pocity se nehodily k muži, který se chystá pokorit město.

Zdvihl z lavičky pikovou dámu, požitkářsky ji olízal, vložil do vnitřní kapsy, těsně k srdci, a poplácal se po hrudi letního světle růžového saka. Pak rozvinul tisícikorunu, která přilnula k ruce během nezměrného času opojení. Znovu olízal zbytky bílého prášku a pak bankovku demonstrativně roztrhal na dlouhé proužky, které nechal klesnout na zem. Nepohnuly se z místa. Panovalo naprosté bezvětrí.

Když vykročil, zachřestil. Ten zvuk ho teď už provázel neustále. On patřil k těm, kteří stále ještě měřili bohatství tloušťkou zlatého řetězu kolem krku. Jen ať lidi slyší jeho úspěch.

Udivilo ho, že ulička Vattugränd, jejímž názvem na ceduli se s obtížemi proslabikoval, byla zcela liduprázdná. Copak Švédi nechodí večer ven? Teprve tehdy pocítil, jak se ochladilo. Panovala téměř úplná tma. A naprosté ticho. Ani jeden jásavý dětský výkřik z lunaparku.

Jak dlouho seděl tam dole u vody pohroužený do svého opojení?

Cosí se mu prosmýklo kolem nohou. Na okamžik měl dojem, že jsou to svíjející se hadi. Zvěř. Krátký děs.

Pak poznal, co to je.

Útržky tisícikorunové bankovky.

Obrátil se. Na vlnách Saltsjönu se objevily bílé hřebínky. A ledový vítr ho profoukl na kost. Tisícikorunoví hadi se hnali dál k domkům Djurgårdsstadenu.

Vtom zase to podivné přítomno. Nic. Vůbec nic. A přesto tam bylo. Ledově studené přítomno. Jako když severák zavane duši. A přesto nikde nic. Jako by se celou dobu nacházelo právě v onom bodě, kam už zorné pole nedosáhne.

Došel na hlavní cestu. Ani živáčka. Ani jediné auto. Přešel ji a vkročil do lesa. Připadalo mu to jako les. Všude stromy. A přítomno bylo stále zřetelnější. Zahoukala sova.

Sova? Podivil se. Zvěř, pomyslel si.

A pak koutkem oka zahlédl stín, který vklouzl za strom. A pak další.

Zůstal stát. Sova znovu zahoukala. Minerva, prolétlo mu hlavou. Mytologie starověku, kterou mu vtloukli do hlavy během dětství v chudinských čtvrtích Athén.

Minerva, bohyně moudrosti. Tak pojmenovali Athénu Římané, když ji uloupili.

Chvíli stál a pokoušel se být jako Athéna. Moudrý.

Děje se tohle doopravdy? Skutečně si ty téměř nezmatelné pohyby jen nenamlouvám? A proč cítím strach? Copak jsem nestál tváří v tvář nepřítelům narkomanům a neposlal je několika rychlými pohyby k zemi? Jsem vládce impéria. Čeho se bojím?

Vtom se děs zhmotní. Svým způsobem mu to připadá lepší. Když za smrkem zapraská větev a ten zvuk dokonce přehluší zesilující vítr, ví, že existuje. Je to vlastně určitá úleva. Ujištění. Nevidí je, ale dá se na útěk.

Je skoro úplná tma a zdá se mu, jako by utíkal pralesem. Větve ho šlehaají. A zlatý řetěz chřestí a chřestí. Jako kravský zvonec.

Zvěř, pomyslí si a vrhne se přes cestu. Ani jedno auto. Jako by svět přestal existovat. Jen on a pár bytostí, kterým nerozumí.

A zase les. Všude stromy. Vítr, který jím hvízdá. Severák. A stíny, které kloužou všude kolem podél hranice vidění. Prabytosti, pomyslí si, přeběhne cestičku a vběhne rovnou do drátěného plotu s hustým pletivem. Vrhne se vzhůru. Plot se houpe. Šplhá výš a výš. Prsty kloužou. A žádný zvuk, až na vítr. Vlastně ano, tam: sova. Řezavě. Sova s kytarovou distorzí. Příšerný zvířecí skřek, který se prolíná vjedno s nepolevujícím větrem.

Pravěký výkřik.

Jako břitva ostrá oka pletiva rozdírají bříška prstů do krve. Přítomno je teď všude kolem něj. Hra temnějších stínů ve tmě.

Vytáhne z podpažního pouzdra pistoli. Jednou rukou visí na plotě a druhou střílí. Střílí do všech směrů. Bezhlavě. Neslyšnými výstřely do nitra pralesa. Žádná odpověď. Žádná reakce. Stíny kloužou dál. Nezměnně. Nezastrašeně. Nezadržitelně.

Po hmatu vrátí pistoli do pouzdra. Pár výstřelů zbývá, poslední bezpečnostní opatření. A blízkost stínů mu dodává nadpřirozenou sílu. To si alespoň myslí, když se přitáhne vzhůru, odkloní se a zachytí se ostnatého drátu, který vyčnívá šikmo nad plotem.

Nadlidské síly, pomyslí si s ironickým úsměvem, vyprostí hroty drátu z dlaní a přehoupne se přes plot.

Teď to máte, říká si, když seskočí do zeleně za plotem. Schválně, jestli se dokážete dostat na druhou stranu.

A dokážou. Okamžitě cítí jejich přítomnost. Zvedne se z křoví, do kterého přistál, a pohlédne rovnou do páru šikmých, žlutavých očí. Vykřikne. Nad očima se vztyčí špičaté uši a pod nimi se blýskne řada ostrých tesáků. Zvíře, proletí mu hlavou a vrhne se stranou. Rovnou do chřtánu dalšímu. Tytéž šikmé, žlutavé oči, které vidí dočista jiný svět, než vidí on. Pravěké oči. A když se dá na další úprk lesem, je před dobou ledovou.

Vlci, napadne ho najednou. Panebože, nebyli to vlci?

Tohle že je město? křičí to v jeho nitru. Jak tohle sakra může být evropská metropole?

Chřestí. Jeho cesta je hlučná autostráda. Sevře tlustý zlatý řetěz v dlaních, serve si ho z krku a odhodí do křoví. Rovnou do nitra přírody.

A tu doběhne ke zdi. Okamžitě se zachytí zkrvavenými, bolavými prsty, ze kterých se šíří tepající bolest do celého těla, a jako horolezec vyšplhá kolmo vzhůru, vytáhne se nad zeď, nad zábradlí nad ní a celá příroda pod ním se hrouží do klouzajících stínů, stromy jako by se pohybovaly, les, který se přibližuje, i nehybní vlci jako by se toho klouzavého hemžení účastnili s celou svou usebranou pravěkou netečností. Vytasí pistoli a vystřelí na tu zvěř, na celou tu přírodu plnou míhajících se stínů. A nic se nezmění. Až na to, že pistole cvakne. Mrští ji po nich. Celé zorné pole vypovědělo poslušnost. Neví, co zasáhne.

Je na cestě. Asfalt. Konečně asfalt. Vrhne se vzhůru do kopce a odevšad na něj zírají zvířata, temně, lhostejně. Kvílející povětrí plní pachy a zvířecí zvuky a on se snaží nalézt jméno pro tato klouzající lesní stvoření, která ho pronásledují, a zdá se, že se nikdy, nikdy, nikdy nevzdají.

Jména jsou uklidňující.

Furie, pomyslí si v trysku. Gorgony, harpyje. To není ono. Jak se jim jen říká? Bohyním pomsty?

A najednou pochopí, že to skutečně jsou bohyně pomsty, mouchy, nesmiřitelná božstva starověku. Ženská msta. Ale jak se jmenují? Uprostřed šílenství pátrá po jménu.

Jména jsou uklidňující.

Utíká a utíká, ale jako by se nikam nedostával. Utíká po běžícím pásu, utíká v lepkavém asfaltu. A tady jsou, zhmotní se, dál kloužou, ale získají tělo. Těla. Má dojem, že je vidí. Padá. Je skolen.

Cítí, jak ho cosi zdvihá. Je naprostá tma. Pravěká tma. Ledový vítr kvílí. Jeho tělo se točí kolem své osy. Nebo netočí? Neví. Najednou neví nic. Najednou se vše proměnilo v bezejmenný, nestrukturovaný chaos. Jediné, na co se zmůže, je pátrat po jménu. Jménu mytických bytostí. Chce vědět, kdo ho zabije.

Spatří tvář. Možná je to tvář. Možná je jich mnoho. Ženské tváře. Bohyně pomsty.

A on se točí kolem své osy. Vše je vzhůru nohama. Vidí, jak se mu mezi nohama vyloupí z mraků měsíc. Slyší, jak hvězdy propukly v píseň světelných let. A vidí, jak tma potemněla.

Ted' spatří tvář. Je vzhůru nohama. Je to žena, která je všemi ženami, které kdy zranil, znásilnil, zbil, ponížil. Je to žena, která je všemi ženami, z nichž se stane zvíře, z něhož se stane žena, z níž se stane zvíře. Roztomilý drobný obličejík podobný lasičce, který se rozšklebí v obrovskou krvelačnou tlamu. A ta se mu zahryzne do tváře. Cítí, jak špičky jeho prstů tančí po zemi, a ucítí bolest, která přesahuje všechnen rozum, bolest, ve srovnání s níž je útok zvířete, zvířete, které si právě odnáší jeho tvář, jako pohlazení. A on nechápe nic, vůbec nic.

Až na to, že zemře.

Že zemře pouhou bolestí.

A v tom okamžiku, s posledním záchvěvem uspokojení, si vzpomene, jak se bytosti jmenují.

Hlína, která se vsakuje do zkrvavených bříšek jeho prstů, je to poslední, co cítí.

Je to uklidňující.

2/

Starý rybář už viděl hodně. Vlastně si myslel, že už viděl vše. Když si tak k večeru sklízel svůj stánek s melouny, jež dávno vystřídaly rybářské sítě, musel si chtít nechtít přiznat, že překvapením ještě není konec. A i to ho překvapilo. Život – a zejména turistický ruch – ještě dokázal nabídnout nejedno bláznovství. Naplňovalo ho to klidem. Život ještě úplně nekončil.

Bylo to už mnoho let, co starý rybář pochopil, že peníze, na které si může přijít prodejem melounů turistům, mnohonásobně převýší to, co mu mohly vydělat rybářské sítě. A s mnohem menší dřinou.

Ve dřině žádné zvláštní zalíbení nenacházel. Což by jako správný rybář asi měl.

Starý rybář pohlédl přes Ligurské moře, které se klenulo v jarním večeru, jako by to pro něj byl stejný požitek jako pro pozorovatele. Rybářův pohled pokračoval vzhůru k zalesněným pahorkům obklopujícím vesničku a dál k hradbám starého města, které bývalo etruským přístavem. O tom však starý rybář nevěděl nic. Věděl naproti tomu, jak tam tak nádech za nádechem nechával piniemi vonící mořský vzduch hvízdát plicními sklípky, že je Castiglione della Pescaia jeho domovem a že se mu tu líbí.

A že ho dnes něco poprvé po velmi, velmi dlouhé době překvapilo.

Začalo to poměrně nevinně. Svým lehce zakaleným zrakem rozeznal na pláži, kde poslední uctívači slunce lačně vpíjeli

jarní paprsky pokud možno bez jakékoli ochrany, modrobílý slunečník. Pod ním seděly tři děti různého věku, všechny křídově bílé a jejich těla zářila stejně bělostně jako záplava vlásků. Načež dorazilo další takové dítě a posadilo se a nakonec ještě podobná dospělá žena, která za ruku přivedla nejmenší z těch identických dětí. Těch šest osob bílých jako křída se teď k sobě krčilo pod slunečníkem a dělilo se o malý okrouhlý stín, který vrhal na pláž zalévanou mírným slunečním jasem.

Jak starý rybář chvíli fascinovaně hleděl na ten neobyčejný výjev, nechal usnout svého obchodního ducha a jakoby zdálky zaslechl:

„Cinque cocomeri, per favore.“

K překvapení nad podivnou rodinkou pod modrobílým slunečníkem se přidalo překvapení nad takovou monstrózní objednávkou – které ještě zesílilo, když rybář spatřil zákazníkův dobrosrdečný úsměv.

Patřil hubenému, jako křída bílému muži v plandavém lněném obleku a prapodivném klobouku proti slunci s jásavě žlutým obrázkem pokémona Pikachu.

Navzdory podivné výslovnosti však byla objednávka zcela jednoznačná. Jakkoli neuvěřitelná.

„Cinque?“ zvolal starý rybář.

„Cinque,“ přikyvoval ten bílý muž, převzal objednané zboží a jako podnapilý provazochodec odvrávoral směrem k pláži s pěti ohromnými melouny v náručí. Jeden po druhém se zaryly do písku u slunečníku, jako gigantická semínka zasazená obrem v předtuše pohádky o kouzelné fazoli. Bělostný muž se téměř vrhl do stínu, jako by se nacházel v oblasti zamořené radioaktivním zářením a konečně se dostal do krytu.

Starý rybář chvíli přemýšlel, jak se dá pět melounů rozdělit mezi sedm lidí. Pak zformuloval nevyhnutelnou otázku:

Proč někdo jezdí do Itálie, na toskánské pobřeží, do Marmerry, do Castiglione della Pescaie, když nesnáší slunce?

Na tuto otázku neměl žádnou uspokojivou odpověď ani Arto Söderstedt. Odpověď „že je tu krásně“ tak úplně nestačila, když se člověk dopustil něčeho tak drastického, jako je uvolnit pět dětí ze školy na déle než jeden důležitý jarní měsíc. „Klid“ také nebyl zrovna vhodný důvod, když si dva dospělí berou měsíce neplaceného volna ze služeb veřejnosti, a zejména pokud někdo z nich pracuje jako auditor daňových přiznání, která právě zavalila výškovou budovu finančního úřadu. Což byl případ manželky Anji.

Takže samozřejmě zafungovalo svědomí a doráželo jak na „je tu krásně“, tak i na „klid“. Kam svědomí ovšem nedosáhlo, byla jeho vlastní situace. Arta Söderstedta kvůli tomu, že dočasně opustil policejní sbor, svědomí netrápilo ani v nejmenším.

Skupina A, tedy Zvláštní jednotka Státní policie pro mezinárodní násilnou trestnou činnost, sice měla v uplynulém roce plné ruce práce, ale od té doby, co se případ sickelského masakru dočkal svého neobvyklého rozuzlení, nebyla po žádných velkých případech, které by zastínily vše ostatní, ani památka. Tehdy jen o vlasek unikli obrovské katastrofě mezinárodního formátu. To však bylo už skoro před rokem a čas má, jak známo, sklon zahojit všechny rány.

Takže když přišly peníze jako mana z nebes, neváhal Arto Söderstedt ani na okamžik.

Navíc si připadal *vyhořelý*, aniž tak docela chápal, co to znamená. Dnes byl *vyhořelý* kdekdo. Kdekdo, až na něj – to proto, že nikdy pořádně nepochopil význam pojmu *vyhořelý*. Nejspíš byl *vyhořelý* celou dobu, aniž to vůbec tušil.

Teď však byla řada na něm. Ve znamení „krásna“ a „klidu“ si dovolil své vyhoření vyléčit, ať už existovalo, nebo ne. Jak „krásna“, tak „klidu“ Toskánsko nabízelo vrchovatou měrou. K tomuto zjištění potřeboval pouhých pár dní.

Rodina si pronajala domek na venkově v Chianti mezi vinohrady. Vila to nebyla. Když se totiž v Itálii řekne „villa“, znamená

to něco dočista jiného než jinde ve světě. Byl to venkovský kamenný domek na piniemi vonícím svahu nedaleko vesničky Montefioralle u města Greve. Pod svahem se rozkládaly vinice jako lány samotného nekonečna. Jako by nebe popukalo a ráj se sesypal na zem v malých úlomcích, které se poskládaly do nadpozemské mozaiky.

Arto Söderstedt si to užíval plnými doušky a zároveň si připadal podivně *nehoden*, jako by svatý Petr začal poklimbávat zrovna v okamžiku, kdy se branami ráje prosmýkl jeden bílý kriminální inspektor se svým vyzáblým tělem jako had. Zcela nezaslouženě. Ocítl se na verandě, kde seděl se sklenkou vin santa či skutečně noblesního vína Brunello di Montalcino, která nechával poválet po svých chuťových pohárcích, a čekal na příchod noci. Vědomě nekriticky hltal celý ten toskánský mýtus a bylo mu nehorázně dobře. A od návštěvy Sieny, tohoto magického města, nezapomene ani jednu jedinou minutu. Navzdory dětem, které v srdci katedrály ječely jako sirény v dokonalém kánonu. Varhanní píšťaly, pomyslel si při pohledu na těch pět stvoření, která stála v řadě seřazená podle výšky a řvala jako tuři, hulákala jako na lesy, povykovala, jako by je na nože bral, než hlídač celou skvadru prostě a bez pardonu vyhodil. Beze stopy po výčitkách svědomí popřel otcovství. Hlídač si nedůvěřivě měřil jeho identickou, jen o něco větší tělesnou schránku. Lhát o něčem takovém v chrámu Páně... Třicet minut naplněných naprostým mírem se procházel katedrálou a nasával Donatella, Michelangela, Punturicchia, Berniniho, Pisana. Když vyšel ven, seděla drobotina pokojně na schodech Piazza del Duomo a ládovala se italskou zmrzlinou. Ani Anja, která se jí ládovala ještě hůř než děti, nevypadala, že by ji popřené otcovství nějak zvlášť pobouřilo.

Dokonce i mobilní telefon si vypnul.

Jak tak seděl pod modrobílým slunečníkem a pokoušel se upamatovat, jak že se to chystal rozdělit pět melounů mezi sedm osob rozmanitých velikostí, proběhla mu hlavou myšlenka na

strýčka Perttiho. Vděčná myšlenka. Ale také myšlenka plná výčitek svědomí.

Zapomněl, že ten staroušek žije. A teď už najednou nežil.

Strýček Pertti byl vlastně strýc jeho matky, a když Arto vyrůstal, legenda o strýčkovi Perttim ho provázela neustále. Hrdina zimní války. Lékař, který se stal jedním z hrdinů Mannerheimovy armády.

Arto Söderstedt žádné sourozence neměl – nejspíš právě proto si se svou manželkou, kterou stihl také osud jedináčka, pořídil pět dětí. Jeho finské příbuzenstvo bylo mikroskopické. Rodiče – jedináčci – byli už dlouho po smrti a jiných příbuzných nebylo. V důsledku čehož byl Arto univerzální dědic.

Arto Söderstedt nemotorně třímal nůž a přemýšlel. Pět děleno sedmi, hmm, žádná celá sedm set čtrnáct tisícín melounu na osobu, pokud má každý dostat stejně. Kdyby se však místo toho vyšlo z hmotnosti...

Zarazil se a prohlížel si svou početnou, do stínu pohrouženou rodinu, která si zase čím dál rozmrzeleji prohlížela onen nekonající nůž. Jsou tohle skutečně dědicové hodní velkého hrdiny zimní války Perttiho Lindrota, vítěze od Suomussalmi, jednoho z architektů slavné taktiky motti, která zlomila vaz kolonám Rudé armády odkázaným na pozemní komunikace, tak že se rozptýlily v menší enklávy a ty pak byly jedna po druhé obklíčeny a zlikvidovány?

„Prostě ho nakrájej na kousky,“ ozvala se netrpělivě druhorozená dcera Linda.

Arto Söderstedt si ji ukřivděně prohlížel. Takhle on své úkoly neodbývá. Kdepak. Pětašedesát kilogramů připadá na Artu, přibližně stejně na Anju, čtyřicet na Mikaelu, pětatřicet na Lindu, stejně tolik na Petera, pětadvacet na Stefana a dvacet na malou Linu. To je dohromady dvě stě osmdesát pět kilo. Z toho by tedy mělo třiadvacet procent – šedesát pět děleno dvě stě osmdesáti pěti – připadnout každému z rodičů. Třiadvacet procent z pěti melounů je...

„Prostě ho nakrájej na kousky,“ zopakovala po sestře malá Lina.

...je jedna celá patnáct setin melounu. Rodičům připadne přes jeden meloun. Opravdu si to dělení představoval takhle?

Nůž setrval v nečinnosti. Rodina nikoli.

V takovém případě by malé Lině připadlo žádná celá třicet pět setin melounu. To mu nepřipadalo spravedlivé.

Spravedlivé.

Bylo spravedlivé, že se on, kdo se zrovna příšerně zadlužil, aby mohl pořídit velké rodinné auto, najednou ocitl nejen zcela bez dluhů, ale zbylo mu ještě tolik, aby se okamžitě, bez vědomí rodiny, vrhl na internet a pronajal na dva měsíce domek v Toskánsku?

Moc ne.

Ale co je v životě spravedlivé?

Určitě ne žádná celá třicet pět setin melounu pro benjáminka, pomyslel si s náhlou rozhodností a nakrájel meloun na kousky, jež naprosto spravedlivě rozdělil mezi členy své početné rodiny.

Přes milion. Kdo mohl tušit, že starý strýček Pertti, na jehož existenci zapomněl, sedí na takových úsporách? S penězi přišly i vzpomínky. Arto Söderstedt si ho vlastně vybavoval jen jako páchnoucí ústa se zkaženými zuby. Sešlý hrdina, jehož gloriola hrdinství však jasně zářila dál. Měl na to tak nějak *právo*, aby sešel, jak vyrozuměl z povídání rodičů. Vždycky měl dojem, že starouška živili právě oni, poslední žijící příbuzní. A pak vyšlo najevo, že měl na knížce něco přes milion.

Nic není přesně tak, jak se zdá.

Když provedl rekonstrukci jeho životní dráhy, musela vypadat přibližně takto: Mladý nadšený venkovský lékař je po poměrně nečekaném útoku sovětské velmoci zatažen do finské zimní války. Ukáže se, že má značnou slabost pro vedení gerilové války v zimních lesích, a rychle povyšuje. Po několika

rozhodujících bitvách se stane hrdinou a po vítězství Rusů mizí do lesů jako správný klasický gerilový válečník. Po druhé světové válce se vrací víceméně zlomený. Pije čím dál víc, s obtížemi si udržuje lékařskou praxi v čím dál zapadlejších venkovských dírách, a nakonec se vrací do Vasy a stane se podivínem, který žije svůj neveselý život až do devadesáti let. Konec zvonec.

Myslel si Arto Söderstedt.

Než dorazilo dědictví.

Které se nyní konzumovalo ve formě pozoruhodného počtu skrojků melounu ve stínu, jenž teď nabýval obřích rozměrů. Jarní toskánské slunce se tou dobou lehce dotýkalo zřetelně zakřiveného horizontu Ligurského moře. Brzy bude dost nízko, aby se křídově bílá rodina odvážila vylézt zpod slunečníku a jít se koupat.

Když už všichni ostatní pláž opustili s drkotajícími zuby.

Arto Söderstedt viděl, jak starý rybář sbalil svůj stánek s melouny, vrhl poslední udivený pohled na rodinku ve stínu, potřásl hlavou a vydal se do své oblíbené *osterie* na skleničku vína. Tam bude vyprávět o rodině, co se schovává před sluncem, a na stůl položí peníze, které kdysi patřily jinému svéráznému samotáři na docela jiném místě na zeměkouli.

Arto Söderstedt se na okamžik nechal fascinovat pohybem peněz, jejich přesuny, jejich původem.

Pak si svlékl zmačkaný oblek a v čele průvodu potomků vyrazil úprkem k vodě. Smočil v ní palec. Její chlad mu připomněl finská jezera z dob dětství.

Na břehu seděl strýček Pertti, klopil do sebe Koskenkorvu a chraptivě se smál jeho zbabělosti.

Vběhl do vody. Děti výskaly jako varhanní píšťaly.

V batohu pod modrobílým slunečníkem ležel ještě stále vypnutý mobilní telefon.